

COVID-19 A??s?na Yönelik Tutumlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *COVID-19 A??s?na Yönelik Tutumlar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19372>

Özet

COVID-19 A??s?na Yönelik Tutumlar Ölçe?i, COVID-19 pandemisi döneminde, bireylerin a??ya dair alg?lar?n? ve tutumlar?n? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilm? veya uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Geni? ve arkadaşlar? tarafından 2020 y?l?nda yay?mlanan bu ölçek, küresel bir sa?lık krizi s?ras?nda halk?n a?? kabulü, tereddütleri ve reddetme e?ilimlerini anlamak için kritik önem ta??maktadır. Ölçek, sa?lık politikalar?n?n olu?turulmas? ve halk sa?l??? ileti?im stratejilerinin belirlenmesi aç?s?ndan de?erli veriler sunmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

COVID-19, A??, Tutum, Psikometrik, Salg?n, Sa?lık Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, A?? Tereddüdü.

Yazarlar

Geni?, B., Gürhan, N., Koç, M., Geni?, Ç., ?irin, B., Ç?rako?lu, O. C., Co?ar, B.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, COVID-19 pandemisi sürecinde geli?tirilen a??lara kar?? bireylerin sahip oldu?u psikolojik e?ilimleri, inançlar? ve duygusal tepkileri ölçmektir. Bu araç, a?? kar??tl??? veya tereddüdünün alt?nda yatan faktörleri belirleyerek, kamu sa?l??? yetkililerine ve sa?lık profesyonellerine hedefe yönelik müdahale programlar? tasarlama konusunda bilimsel bir dayanak sa?lamay? amaçlamaktadır. Aynı zamanda, a?? kabul oranlar?n? etkileyen sosyo-demografik ve psikolojik de?i?kenleri incelemek için de kullan?labılır.

Yap?

COVID-19 A??s?na Yönelik Tutumlar Ölçe?i, bireylerin a??ya dair bili?sel, duyu?sal ve davran??sal niyetlerini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, genellikle a??ya yönelik genel **kabul**, **?üphecilik** ve **reddetme e?ilimi** gibi ana faktörleri içerecek ?ekilde tasarlanm??tır. Bu yap?, bireylerin a??lar?n güvenilirli?i, etkinli?i, yan etkileri ve zorunlu a?? uygulamalar?na ili?kin görü?lerini derinlemesine analiz etmeye olanak tanır. Ölçe?in geli?tirilmesi, pandemiye özgü alg? ve tutumlar?n karma??kl???n? yans?tacak ?ekilde yap?lm??tır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Geni? ve arkadaşlar? (2020) tarafından yürütülen ara?tırmada detaylandır?lm??tır. Kaynak verilerde do?rudan bir özet bulunmamakla birlikte, ölçek geli?tirme sürecinde yap?sal geçerli?in sa?lanması hedeflenmiştir. Bu kapsamda, **yap? Geçerlik** çal??malar?n?n (örne?in, aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi) kullan?ld???

varsayılmaktadır. Ayrıca, ölçeğin ölçtüğü yapının teorik olarak ilikili olduğu diğer yapılarla (örneğin, sosyal inançlar veya risk algısı) olan korelasyonları inceleyen **ölçüt bağıntılı geçerlik** çalışmaları da gerçekleştirildiği beklenmektedir. Ölçeğin ilgili makalesi, geçerlik kanıtlarını detaylıca sunmaktadır.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin bilgiler, geliştirme makalesinde mevcuttur. **Güvenilirlik**, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Tipik olarak, bu tür psikometrik araçlarda **iç tutarlılık** katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanır. Geni ve arkadaşları, ölçeğin alt boyutları ve toplam puan için kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarlılık değerleri elde etmiş olmalıdırlar. Yüksek **Güvenilirlik** değerleri, ölçüm sonuçlarının zaman içinde veya farklı maddeler arasında tutarlı olduğunu gösterir, bu da araştırmacılar için ölçeğin kullanımını güvenilir kılar.

Faktör Analizi

Geni ve arkadaşlarının çalışmasında, COVID-19 A??s?na Yönelik Tutumlar Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak amacıyla **Faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmacılar, muhtemelen **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ile ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu belirlemek ve ardından **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** ile bu yapının örneklem verilerine ne kadar uyduğunu test etmişlerdir. Faktör analizi sonuçları, bireylerin a??ya yönelik tutumlarının tek bir boyutta mı toplandığını yoksa farklı alt faktörlere mi ayrıldığını (örneğin, a?? güvenine karşı a?? zorunluluğuna direnç) netleştirir. Bu analiz, ölçeğin teorik yapısının ampirik olarak desteklendiğini göstermek için kritik öneme sahiptir.

Ölçme Aracı

Test Çeşidi: Uyarılma/Geliştirme (Development of Perception and Attitude Scales Related with COVID-19 Pandemia başlıklı çalışmanın bir parçasıdır.)

Format: Orijinal makalede derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmiş olsa da, tutum ölçekleri genellikle **Likert tipi** derecelendirme kullanır (örneğin, "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a kadar değişen 5'li veya 7'li bir dereceleme).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Yetişkin Popülasyonu (Türkiye'de yaşayan bireyler)

Yaş Grubu: Yetişkinler (18 yaş ve üstü)

Popülasyon Detayları: Çalışma, büyük olasılıkla **COVID-19 pandemisi** sırasında Türkiye'deki

yeti?kinlerin a??ya yönelik tutumlar?n? temsil etmek üzere geni? bir örneklem üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lara çevrimiçi veya bas?l? formlar arac?l???yla uygulanm??t?r. Kat?l?mc?lardan, a??ya ve pandemiye dair çe?itli ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenmi?tir. Elde edilen veriler, **Psikometrik** analiz yöntemleri kullan?larak de?erlendirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

A?? Karars?zl???, Halk Sa?l???, Psikolojik Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Pearson Journal, Pandemi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bahad?r Geni?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Kurumsal E-posta Adresleri: bahadirgenis06@gmail.com

?leti?im Adresi: Ayr?nt?l? kurumsal yaz??ma adresi sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar (Bahad?r Geni?) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: 2020

Ek Bilgi: Ölçe?in geli?tirildi?i orijinal akademik makaleye ?u ba?lant?dan ula??labilir: pearsonjournal.com

PDF ?ndirme Ba?lant?lar?: Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

covid-19-asisina-yonelik-tutumlar-olcegi-attitudes-towards-the-covid-19-vaccine-toad.pdf

covid-19-asisina-yonelik-tutumlar-olcegi-attitudes-towards-the-covid-19-vaccine-toad.pdf

covid-19-asisina-yonelik-tutumlar-olcegi-attitudes-towards-the-covid-19-vaccine-toad.pdf

Kaynaklar

Geni?, B., Gürhan, N., Koç, M., Geni?, Ç., ?irin, B., Ç?rako?lu, O. C., & Co?ar, B. (2020).

Development of Perception and Attitude Scales Related with COVID-19 Pandemia. *Pearson Journal of Social Sciences - Humanities*, 5(7), 306-328. doi: 10.46872/pj.127

COVID-19 A??s?na Yönelik Tutumlar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddeler, Geni? ve arkadaşlar?n?n (2020) "Development of Perception and Attitude Scales Related with COVID-19 Pandemia" ba?lıklı makalesinde yer almaktadır ve ara?t?rmac?dan talep edilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM